

αγελάδα

αγελάδα, η, ουσ. [<μσν. άγελάς (άγελαία βοϋς)], η αγελάδα· βλ. και λ. γελάδα·

- *βρήκε αγελάδα κι αρμέγει*, βρήκε πηγή ωφελημάτων και την εκμεταλλεύεται συστηματικά: «ο πεθερός του του συμπάθησε με το πρώτο κι έτσι βρήκε αγελάδα κι αρμέγει». Συνών. *βρήκε βυζί και βυζαίνει / βρήκε την κότα που (του) γεννάει τα χρυσά (τ') αβγά ή βρήκε την κότα που (του) κάνει τα χρυσά (τ') αβγά / βρήκε χήνα και τη μαδά*·

- *εποχή ισχνών αγελάδων*, βλ. συνηθέστ. *περίοδος ισχνών αγελάδων*·

- *εποχή παχιών αγελάδων*, βλ. συνηθέστ. *περίοδος παχιών αγελάδων*·

- *νόσος των τρελών αγελάδων*, θανατηφόρος ασθένεια των αγελάδων η οποία μεταδίδεται και στον άνθρωπο που θα φάει κρέας από το ζώο που έπασχε: «η νόσος των τρελών αγελάδων, ήταν υπεύθυνη για αρκετούς θανάτους ανθρώπων που αφήφισαν την απαγορευτική οδηγία της ιατρικής κοινότητας». Η νόσος εμφανίστηκε στις αρχές του 1990, αρχικά στην Αγγλία και ύστερα εξαπλώθηκε και σε άλλες χώρες της Ευρώπης·

- *περίοδος ισχνών αγελάδων*, χρονική περίοδος μεγάλης στέρησης, έντονης ανεπάρκειας υλικών αγαθών και γενικά χρονική περίοδος μεγάλης οικονομικής ανέχειας: «τα τελευταία χρόνια η πατρίδα μας διέρχεται περίοδο ισχνών αγελάδων». Από τις επτά αδύνατες αγελάδες που, σύμφωνα με την Παλαιά Διαθήκη «Γένεση», είδε ο Φαραώ στο όνειρό του, και που σύμφωνα με την ερμηνεία που έδωσε ο Ιωσήφ συμβόλιζαν επτά έτη πείνας·

- *περίοδος παχιών αγελάδων*, χρονική περίοδος μεγάλης αφθονίας υλικών αγαθών και γενικά χρονική περίοδος μεγάλης οικονομικής ευημερίας: «μετά από ένα μεγάλο χρονικό διάστημα σφιχτής οικονομικής πολιτικής, η πατρίδα μας πέρασε σε περίοδο παχιών αγελάδων». Από τις επτά παχιές αγελάδες που, σύμφωνα με την Παλαιά Διαθήκη «Γένεση», είδε ο Φαραώ στο όνειρό του, και που σύμφωνα με την ερμηνεία που έδωσε ο Ιωσήφ συμβόλιζαν επτά έτη αφθονίας.

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας